

TY SI MESIÁŠ ... SYN ČLOVEKA MUSÍ MNOHO TRPIEŤ

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor v taliančine [TU](#)

Mk 8, 27-35

Ježiš vyšiel so svojimi učeníkmi do dedín okolo Cézarey Filipovej. Cestou sa pýtal svojich učeníkov: „Za koho ma pokladajú ľudia?“

Oni mu odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za jedného z prorokov.“

„A za koho ma pokladáte vy?“, opýtal sa ich.

Odpovedal mu Peter: „Ty si Mesiáš.“ Ale on ich prísne napomenul, aby o ňom nerozprávali nikomu.

Potom ich začal poučovať: „Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych.“ Hovoril im to otvorene.

Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať. On sa obrátil, pozrel sa na svojich učeníkov a Petra pokarhal: „Chod' mi z cesty, satan, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“

Potom zavolať k sebe zástup aj učeníkov a povedal im: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho.“

Ježiš podstupuje dlhú cestu a svojich učeníkov vedie na sever, do pohanských teritórií, Cézarey Filipovej, ďaleko od židovskej a tradičnej mentality, aby otestoval, či učeníci prijali posolstvo alebo nie.

Ale evanjelista už poskytol jasný dôkaz, aby sme pochopili, že táto stať bude poznačená nedostatkom porozumenia. Evanjelista píše „*Cestou sa pýtal svojich učeníkov*“. Tento výraz „cestou“ (ἐν τῇ ὁδῷ) sa tiež objavuje v Mk 4, 4 v podobenstve o rozsievачovi, kde je naznačené bezvýsledné siatie.

Semeno, ktoré padlo na kraj cesty bolo ihneď pozobané vtákmi a Ježiš vysvetľujúc toto podobenstvo prirovnáva vtákov k satanovi, ktorý zrno (Božie slovo) uchytí a tak nemôže (Božie slovo) byť plodným. Satanom je spravené nevyužitým. V Markovom evanjeliu je satan obrazom sily, úspechu a ambícií; ale poďme sa pozrieť na to, ako evanjelista pokračuje.

Ježiš sa pýta učeníkov: „*Za koho ma pokladajú ľudia?*“ Ovocie hlásania učeníkov by malo byť Ježišovým obrazom. Ale odpoveď je skľučujúca, zmätenie je veľké. „*Oni mu odpovedali «Za Jána Krstiteľa»*“, pretože verili, že mučeníci budú čoskoro vzkriesení. „*Iní za Eliáša*“, Eliáš je prudký prorok¹, ktorý má pripraviť cestu Pánovi, „*a iní za jedného z prorokov*“. Vo všetkých prípadoch ide o starodávne postavy minulosti. Novosť prinášaná Ježišom nie je pochopená.

A tak Ježiš nalieha, keď sa znovu pýta „*A vy*“ – otázka je položená celej skupine – „*za koho ma pokladáte vy?*“

A jeden z učeníkov, predstavený jeho zápornou prezývkou², čo znamená, že jeho odpoveď nie je správna a jeho postoj je v opozícii k Ježišovi, odpovedá: „*Odpovedal mu Peter*“, záporná prezývka bude použitá trikrát – číslo tri reprezentuje „to, čo je kompletné“ – v tejto stati.

¹ pozabíjal napr. 400 prorokov kráľovnej Jezabel

² v evanjeliách je meno „Peter“, tj „tvrdohlavec“ negatívnym oslovením a predstavuje odpor, opozíciu k Ježišovi alebo k jeho slovám; keď je písané meno „Šimon“, ide v evanjeliách o pozitívny prístup

Meno tohto učeníka je Šimon. Ale vždy, keď je použitá jeho prezývka (Peter), znamená to, že odporuje Ježišovi. Hovorí **«Ty si Mesiáš»**.

Bola jeho odpoveď správna? Zdá sa, že nie, pretože Ježiš ich **„napomenul“** – sloveso „napomenúť“ (doslova pokarhať, zahriaknuť) (**ἐπιτιμάω**) je to, ktoré sa používa v evanjeliách, aby oslobodilo ľudí od démonov – **„aby o ňom nerozprávali nikomu“**.

Peter neodpovedal správne. V tomto evanjeliu je Ježiš predstavený ako „mesiáš“, nie „Mesiáš“. Určitý člen „the“ naznačuje, že on je ten očakávaný tradíciou; ten, ktorý príde, aby obnovil monarchiu a presadil zákon. Ježiš je mesiáš, ale nie „Mesiáš“ tradície. A preto neodpovedá Peter správne.

Pretože nechápali, Ježiš **„ich začal poučat“**, aby nerozprávali o Mesiášovi, ale o Synovi Človeka, o mužovi, ktorý je v plnosti sily, dokonalý človek stvorený Bohom, ktorý **„musí mnoho trpieť; starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho“**.

Boží plán s človekom je, aby dosiahol božskú dokonalosť, mysliac tým Syna Človeka – muža, ktorý ju dosiahne a preto je odmietnutý náboženskými inštitúciami, ktoré ho vnímajú ako hrozbu pre svoju existenciu.

„Ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych. Hovoril im to otvorene. Peter si ho vzal nabok a začal...“ Je veľmi zaujímavé všimnúť si, ako Ježiš začal hovoriť, aj Peter začal. To je obraz semena padnutého na kraj cesty a okamžite zozobaného vtákmi.

Satanova ideológia sily, zabraňuje Petrovi prijať Kristovo posolstvo. **„A začal mu dohovárať“**. Tak ako Ježiš karhá Petra, Peter dohovára Ježišovi, akoby slová, čo povedal boli diabolské.

“On sa obrátil, pozrel sa na svojich učeníkov” - pozerá na svojich učeníkov, ale oslovuje Petra, lebo vie, že celá skupina má Petrove myšlienky – **“a Petra pokarhal”**. Tu je použité sloveso “pokarhať” (**ἐπιτιμάω**) tretí krát. **“Chod’ mi z cesty, satan!”** Ježiš oslovuje Petra “satan”. Je satanom preto, lebo pokúša Ježiša tým, že ho označuje ako “silného Mesiáša” a tiež preto, že ruší Slovo.

Slovo je povedané a okamžite prichádza satan. Ježiš sa obracia k Satanovi (Peter) a hovorí **„Chod’ mi z cesty“** – doslova „Chod’ odo mňa“. Nie preto, aby s ním (Petrom) skončil, ale aby sa Peter vrátil a zaujal miesto v nasledovaní Ježiša – zaradil sa za Ježiša. Je to Peter, ktorý má nasledovať Ježiša a nie naopak.

A potom Ježiš **“zavolať k sebe zástup”**, a podáva dramatickú pripomienku **“Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba”** – to znamená, zaprie svoje ideály úspechu a sily, **“a vezme svoj kríž”**. Kríž nie je daný Pánom, ale si ho berieme, dvíhame dobrovoľne. Je to jednotlivec, ktorý, aby mohol nasledovať Ježiša, dobrovoľne prijíma znak hanby³ daný spoločnosťou.

Ježiš hovorí svojim učeníkom, ktorí ho nasledujú kultivujúc si svoje sny o sláve, že ak ho chcú nasledovať, musia prijať skutočnosť, že sa stanú „spodinou spoločnosti“.

Preklad: Mária Veličková
Poznámky pod čiarou: tím ZAOSTRI / DC

³ niešť kríž bolo veľkou potupou, odsúdený podstúpil dlhý cestu plný výsmechu a pohrdania – na tento výsmech sa myslí keď je v evanjeliách spojenie „vziať/niešť kríž“; a naopak – nemyslí sa starozákonný obraz, že kríž/utrpenie dáva Boh